

ללמד המקום

Parasha Vaetchanan וַאֲתַחֲנֶנּוּ Ik pleitte.
D'varim (Deuteronomium) 3:23-7:11

"Uitverkoren"?

Dit zeer krachtige deel van de Torah deze week is Va'etchanan . Daarin vervolgt Mozes zijn afscheidsrede tot de natie voor zijn dood. Naast andere belangrijke punten vat hij de Tien Geboden samen en verkondigt hij de tekst van het Shema. In deze toespraak zijn een aantal belangrijke profetieën en verklaringen opgenomen.

Mozes herinnert de mensen eraan dat wat ze zagen op de berg Sinaï een totaal unieke, eenmalige gebeurtenis. Het was in de hele geschiedenis van het bestaan van het Joodse volk waar HaShem een goddelijke openbaring naar de hele natie bracht, waarbij elk individu een profetisch visioen ervoer. Mozes zegt ons altijd te onthouden dat dit nog nooit ergens anders in de geschiedenis is gebeurd D'varim (Deuteronomium) 4:32-34. Hoewel moderne bijbelcritici er meteen op zullen wijzen dat er geen bewijs is dat zo'n nationale openbaring ooit heeft plaatsgevonden. Vertelt Mozes ons dat er geen enkel ander volk ooit zoiets heeft beweerd ! Tot op de dag van vandaag is er geen natie of religie die beweert te zijn begonnen met een nationale openbaring. Vreemd genoeg maakt dus alleen het Joodse volk zo'n bewering.

Hoewel sommigen erop wijzen dat de Azteken een soortgelijk verhaal lijken te hebben over hun god. Die ook hen door een wildernis leidt naar hun eigen beloofde land in Mexico. Toch zijn de meeste moderne geleerden het erover eens dat deze mythe zeer recent is en dat deze is overgenomen uit het joodse verhaal in de Torah. De Azteken pikten het op van christelijke missionarissen en maakten er daardoor het hun eigen verhaal.

Een andere profetie in het gedeelte van deze week is dat het Joodse volk over de hele wereld verspreid zal zijn en altijd klein in aantal zal blijven D'varim (Deutr) 4:27. Nu vandaag de dag is drieduizend jaar later de profetie nog steeds waar. Dit omdat met slechts 0,2% van de totale wereldbevolking joods is. Dat is best verbazingwekkend, omdat het normale groeipatronen tart. Er zijn ongeveer twee miljard christenen in de wereld en hun religie ontstond meer dan duizend jaar na het judaïsme. Het aantal moslims nadert ook gestaag de twee miljard en deze kwamen nog later, ongeveer 1400 jaar geleden. Hindoes, boeddhisten, sikhs en vrijwel alle andere grote religies zijn talrijker dan de joden. Zelfs het bahai-geloof, dat nog maar 160 jaar geleden begon, maakt snel een inhaalslag en zal binnenkort ook het judaïsme overtreffen.

Mozes suggereert dan ook omdat we juist klein in aantal zijn, Hashem ons heeft uitgekozen D'varim (Deutr)7:7. Misschien kan dit worden verklaard met eenvoudige economieën van vraag en aanbod. Hoe meer er van iets is, hoe minder waarde het wordt geacht te hebben. Uiteraard zijn alle mensenlevens natuurlijk gelijk. De gezworen vijanden van de Joden lijken het erover eens te zijn: Hamas vond het volkomen eerlijk om de vrijlating van 1000 Palestijnen te eisen in ruil voor één Jood – Gilad Shalit!

De grote vraag echter moet zijn en is: waarom heeft HaShem ons "uitgekozen" boven al die volken?

ללמד המקום

Één volk uitverkoren.

Om te begrijpen waarom HaShem het Joodse volk koos, en waarvoor wij precies gekozen zijn, moet men terugkijken naar het begin van het hele verhaal. Oorspronkelijk waren er geen Joden en er was feitelijk ook geen Torah. Er waren alleen Adam en Eva, levend in een perfecte wereld, levend met HaShems geopenbaarde aanwezigheid. Het probleem van deze 'perfecte' wereld was dat Adam en Eva er in wezen niet echt van konden genieten. Omdat ze nog nooit iets 'slechts' hadden meegemaakt, daardoor hadden ze ook geen idee van wat 'goed' is. Het leven was eigenlijk gewoon saai te noemen.

In het midden van Gan Eden plaatste HaShem de Boom van Kennis van Goed en Kwaad. Door de vruchten ervan te consumeren, zouden Adam en Eva kennismaken met deze voor hen geheel nieuwe concepten. Ze zouden nu ook ontberingen moeten doorstaan en daardoor het kwade het hoofd moeten zien te bieden. Maar hier tegenover stond wel dat ze nu ook zouden kunnen genieten van goedheid en plezier. Het is tenslotte altijd nog zo omdat we negatieve ervaringen hebben gehad dat we juist hierdoor de positieve ervaringen pas echt kunnen begrijpen, alleen dan kunnen we ze waarderen en ook nastreven.

Adam en Eva hadden een keuze, een die wij vandaag de dag ook nog steeds hebben. Ze kozen voor de Boom der Kennis. Daarmee was hun perfecte wereld voorbij. Dit was echter maar de bedoeling dat het tijdelijk zou zijn. Het was HaShems bedoeling dat de mensheid in een wereld van goedheid zou leven, en dus niet een van lijden. Maar juist om het meeste uit de Hof van Eden te halen, moest de mensheid eerst ook het kwaad ervaren, overwinnen en overstijgen. Sinds Adam en Eva uit de Tuin werden verbannen, is het altijd hun missie geweest om het kwaad uit hun midden te verwijderen, de goedheid te herstellen en daarna uiteindelijk terug te keren naar die Tuin.

Adam en Eva konden dit echter helaas niet, en hun kinderen en kleinkinderen ook niet. Helaas is het zo dat de mensen die toen leefden en zich steeds meer vermenigvuldigden, zij alleen maar meer en meer zondig werden. Door dit alles duwden ze zichzelf daardoor steeds verder weg van de zaligheid en goedheid van HaShem. Na tien generaties drukte HaShem dan ook op de knop "opnieuw opstarten" je zou het the great reset kunnen noemen. HaShem wilde dan ook dat Noach het opnieuw probeerde. Noach zoals we nu weten faalde uiteindelijk ook, en opnieuw verviel elke voorbijgaande generatie alleen maar verder in immoraliteit. Het duurde nog tien generaties voordat er uiteindelijk iets begon te veranderen.

Abraham

Abraham was de eerste persoon die goed inzag waar het hele universum om draaide. Hij begreep dat de huidige toestand van de wereld totaal verkeerd was. Hij zag in dat het leven nooit bedoeld was om zo te zijn. Abraham maakte er dus zijn levensmissie van om de wereld te herstellen. Hij reisde door het Midden-Oosten en verspreidde monotheïsme, rechtvaardigheid en godsvruchtigheid, waar hij ook heen ging. Abraham belichaamde dan ook alle eigenschappen die nodig zijn om de wereld in een staat zoals die van Gan Eden te herstellen. En dus was het niet zozeer dat HaShem Abraham koos, maar eerder dat Abraham HaShem koos.

Om de taak van het herstellen van de wereld te voltooien, zou meer dan één man nodig zijn. Voor deze enorme missie is een natie nodig. Gelukkig ging Abrahams zoon Isaac verder op het pad van zijn vader, net als Jacob de kleinzoon en zijn eigen twaalf zonen. Uit deze twaalf

ללמד המקום

zonen werd dan ook uiteindelijk een hele natie geboren. Een natie wiens missie het zou zijn om de wereld te herstellen naar de Hof van Eden.

De geschiedenis leert dat het Joodse volk dat inderdaad heeft gedaan. De morele bijdragen van de joden aan de wereld zijn enorm geweest en worden onder andere beschreven in boeken als Ken Spiro's WorldPerfect - The Jewish Impact on Civilization en Thomas Cahill's The Gifts of the Jews . De bijdragen van de joden aan wetenschap, geneeskunde en technologie zijn mogelijk nog vele malen groter. Enkele van de belangrijkste geesten achter doorbraken zoals de personal computer en het internet, de mobiele telefoon en lasers , vaccins enz enz dat waren Joden. Maar ook op andere gebieden zien we uit het Joodse volk enkele van de grootste figuren zoals in de biologie , scheikunde , wiskunde en natuurkunde . Het is ook belangrijk om de onmetelijke spirituele bijdragen van de joden aan de wereld niet te vergeten.

Natuurlijk zijn Joden niet perfect. De Torah zelf getuigt hier maar al te vaak van, zelfs in de parasha van deze week die de natie meerdere keren vermaant. Aan het eind van de dag is de naam van onze natie Israëel , wat zich letterlijk vertaalt als "worstelt met HaShem". Dit omdat Jacob de naam Israëel kreeg nadat hij met de engel had geworsteld. Evenzo goed kunnen we ook zeggen "Yashar-el ישר אל " wat betekent rechttop lopen met HaShem. Er zit heel veel in de naam Israëel waar we vaak niet eens bij stilstaan, zoals het Zelfstandige woord naamwoord ישר (yosher) wat betekent oprechtheid of rechttheid. Het is niet zomaar dat we deze naam als natie hebben gekregen.

Door alle tijden heen is onze geschiedenis altijd een moeilijke geweest, vol van strijd en worstelingen maar ook met grote uitdagingen. Zo is het vandaag de dag nog steeds, we hebben nog steeds vele uitdagingen en moeilijke momenten. Maar het is echter ook duidelijk dat we het einde van deze moeilijke periode's naderen en dat we spoedig het herstel van Gan Eden zullen meemaken, zoals HaShem het allemaal oorspronkelijk bedoelde. Er zijn nog steeds momenten dat we worstelen, maar we moeten nooit vergeten dat we door HaShem en HaShem alleen, rechttop met opgeheven hoofd kunnen lopen met een oprecht hart.

Shabbat Shalom

Jaacov